

केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजना फलोत्पादन
पिकांकरितासन २००६-०७मध्ये राबविण्यास
मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि,पशुसंर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:-एसडीआय १६०६/प्र क्र २१८/४-अ,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२,
दिनांक - २ डिसेंबर, २००६.

- संदर्भ:- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- एसडीआय १६०५/सीआर-११०/४-अ, दि. ३१ मार्च, २००६
२) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- अंदाज १००६/ प्र.क्र.४४/२-अ, दि. ६ जून, २००६.
३) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग, क्रमांक- एसडीआय १६०६/प्र.क्र.१४७/४-अ, दि. २७ जुलै, २००६.
४) केंद्रिय कृषि मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक- ११-११/२००६/हॉर्टिकल्चर, दि. २७एप्रिल, २००६
५) केंद्रिय कृषि मंत्रालय यांचे पत्र क्रमांक २०-१२/२००६/ हॉर्टिकल्चर, दि. १६ ऑक्टोबर, २००६.
६) शासन निर्णय क्रमांक :एसडीआय-१६०६/प्र.क्र.२३३/४-अ, दि. १८ ऑक्टोबर, २००६.
७) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्रमांक- सीआरएस २१-०६-०७/सुसियो/फलो-६, दि. ८ नोव्हेंबर, २००६

प्रस्तावना-

केंद्र पुरस्कृत ठिबक, तुषार सिंचन योजना सुधारित स्वरूपात दि.१ एप्रिल, २००५ पासून सन २००५-०६ मध्ये राबविण्यास संदर्भाधीन दिनांक ३१ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे. या योजनेंतर्गत ५० टक्के अनुदान देय राहणार असून यामध्ये केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण अनुक्रमे ८०:२० असे आहे.

२. केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार केंद्र शासनाकडून या योजनेंतर्गत प्राप्त होणारा निधी जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली स्थापन केलेल्या कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा, तथा **आत्मा** या स्वायत्त संस्थेकडे केंद्र शासनाकडून परस्पर जमा करण्यात येणार आहे. संदर्भाधीन दि. २७ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये या योजनांकरिता राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय सूक्ष्म सिंचन समित्यांची स्थापना करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा तथा **आत्मा** या संस्थेस अंमलबजावणी यंत्रणा म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

३. मा. पंतप्रधान यांनी दि. १ जुलै, २००६ रोजी विदर्भातील अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा या सहा जिल्हयांकरिता विदर्भ पॅकेज घोषित केले. या पॅकेज अंतर्गत सूक्ष्म सिंचन योजनेचा समावेश असून या घोषित केलेल्या कार्यक्रमानुसार व केंद्र शासनाची मान्यता लक्षात घेवून, विदर्भ पॅकेज अंतर्गत सध्या अस्तित्वात असलेली सूक्ष्म सिंचन योजना या सहा जिल्हयात सन २००६-०७ मध्ये राबविण्यास दिनांक ११/८/२००६ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. सदरहू **योजना सन २००६-०७ मध्ये उर्वरित २७ जिल्हांमध्ये फलोत्पादन पिकांकरिता राबविण्यास प्रशासकीय व आर्थिक मान्यता** देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सुधारित स्वरूपात सन २००५-०६ मध्ये राज्यात राबविण्यास संदर्भाधीन दि. ३१ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. ही योजना फक्त फलोत्पादन पिकांकरिता लागू असून लाभार्थ्यांना ५० टक्के अनुदान देय आहे. यामध्ये केंद्र हिस्सा ८० टक्के व राज्य हिस्सा २० टक्के असा आहे. सन २००५-०६ मध्ये केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजनेकरिता एकूण रु. ६०.०० कोटीच्या कार्यक्रमास मान्यता देण्यात आली असून, केंद्र शासनाने याकरिता वितरित केलेला रु. ४८.०० कोटी निधी संबंधित जिल्ह्यांच्या **आत्मा** या स्वायत्त संस्थेकडे केंद्र शासनमार्फत परस्पर जमा करण्यात आलेला आहे. तसेच राज्य हिश्याचा रु. १२.०० कोटी निधी देखील संबंधित यंत्रणेला संदर्भाधीन दिनांक ३१/३/०६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच सदरहू योजना विदर्भ पॅकेज अंतर्गत सहा जिल्ह्यांमध्ये राबविण्यासाठी केंद्र हिश्याचा रु. १२१८.३८ लाख निधी या सहा जिल्ह्यांच्या **आत्मा** मा. स्वायत्त संस्थेकडे केंद्र शासनमार्फत परस्पर जमा करण्यात आला आहे. व राज्य हिश्याचा रु. ३०४.५९ लाख निधी संदर्भाधीन दिनांक ११/८/०६ च्या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. त्याचप्रमाणे सदरहू योजना राज्यामध्ये बिगर फलोत्पादन पिकांकरिता राबविण्यासाठी दिनांक १८/१०/०६ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे.

केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने संदर्भाधीन दि. १६ ऑक्टोबर, २००६ च्या पत्रान्वये दिलेल्या मान्यतेच्या अधीन राहून सूक्ष्म सिंचना योजना **फलोत्पादन पिकांकरिता** सन २००६-०७ मध्ये अमरावती, बुलढाणा, अकोला, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा हे **सहा जिल्हे वगळता उर्वरित २७ जिल्ह्यात राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता** देण्यात येत आहे. सदर योजना राबविण्यास केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने ८० टक्के केंद्र हिस्सा म्हणून रु. ४७५६.३७ लाख यापैकी ५०% म्हणजे रु. २३७८.१७ लाख निधी मंजूर व वितरित केला असून याकरिता राज्य हिश्याच्या रु. ५९४.५४ पैकी रु. ५९२.५९ लाख इतका निधी ("ठिबक प्रात्यक्षिके" या घटकाची २० टक्के रक्कम वगळून) मंजूर करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. अशा प्रकारे सन २००६-०७ मध्ये या सहा जिल्ह्यांकरिता सूक्ष्म सिंचन योजनेचा एकूण रु. २९७०.७६ लाखाचा कार्यक्रम राबविण्यास राज्य शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

४. केंद्र पुरस्कृत सूक्ष्म सिंचन योजनेंतर्गत केंद्र हिश्याचा रु. २३७८.१७ लाख निधी केंद्रिय कृषि मंत्रालयाच्या दि. १६ ऑक्टोबर, २००६ च्या पत्रान्वये २७ जिल्ह्यांच्या **आत्मा** यंत्रणेकडे प्रत्यक्षात वितरित करण्यात आला आहे. त्याकरिता राज्य हिस्सा रु. ५९२.५९ लाख (रु पाच कोटी ब्याणव लाख एकोणसाठ हजार फक्त) संबंधित जिल्ह्यांना वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. याकरिता होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या सन २००६-०७ च्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

मागणी क्रमांक डी- ३

२४०१ पीक संवर्धन

११९ बागायती व भाजीपाला पीके

राज्य योजना

(०३) (०७) तुषार ठिबक जलसिंचन संच उभारणीसाठी अर्थसहाय्य (२४०१ ३२६२)

४३ अर्थसहाय्य

५. वरील खर्च करण्यास संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण संबंधित जिल्ह्यांच्या **आत्मा**

संस्थेला करण्यास संचालक, (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून, त्यानुसार या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी या जिल्ह्यात करण्यासाठी आवश्यक मार्गदर्शक सूचना संचालक, (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना तातडीने निर्गमित कराव्यात.

६. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांची काटेकोर अंमलबजावणी होईल याची दक्षता सर्व संबंधितांनी घ्यावी. या योजनेतील अंमलबजावणीचा आढावा संचालक, (फलोत्पादन) कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वेळोवेळी घ्यावा व याबाबतचा मासिक प्रगती अहवाल विहीत नमुन्यात न चुकता शासनास पुढील महिन्याच्या पाच तारखेपर्यंत सादर करावा त्याचप्रमाणे भौतिक व आर्थिक साध्य याचा तिमाही अहवाल केंद्र शासनास सादर करावा.

७. संदर्भाधिन शासननिर्णय दि.३१.३.२००६ मधील सूचनांची नोंद घेण्यात यावी.

८. हे आदेश वित्त विभागाच्या परिपत्रक क्रमांक- खर्चनि १००६/प्र क्र १/अर्थोपाय, दि. २०एप्रिल, २००६ अन्वये प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेला अधिकारानुसार आणि प्रधान सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

९. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(वि. मा. बिबलकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

प्रति,

प्रधान सचिव , जलसंपदा विभाग मंत्रालय ,मुंबई

प्रधान सचिव, (ग्रामविकास) ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय,मुंबई

आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन व औषधी वनस्पती मंडळ,पुणे

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळ मर्या. मुंबई

सह सचिव, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली (पत्राने)

कुलगुरु सर्व कृषि विद्यापीठे

महाव्यवस्थापक संचालक, नाबार्ड, मुंबई

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, राज्य अग्रणी बँका (बँक ऑफ महाराष्ट्र) लोकमंगल, पुणे

संचालक (फलोत्पादन), कृषी आयुक्तालय, पुणे

संचालक, महाराष्ट्र भूजल सर्वेक्षण यंत्रणा, पुणे

तांत्रिक संचालक, राष्ट्रीय माहिती केंद्र, पुणे

सर्व संचालक / सहसंचालक , कृषी आयुक्तालय, पुणे -५

सर्व जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष, कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन यंत्रणा (आत्मा)
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा
संशोधन संचालक, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ अकोला,
संशोधन संचालक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहूरी, जि.अहमदनगर,
संशोधन संचालक, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी,
संशोधन संचालक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली.
प्रिन्सीपल इन्व्हेस्टिगेटर, प्रिसिजन-फार्मींग डेव्हलपमेंट सेंटर- म.फु.कृ.वि. राहूरी,
अध्यक्ष, इरिगेशन असोसिएशन ऑफ इंडिया, महाराष्ट्र राज्य,
अध्यक्ष, महाड्रीप, पुणे
व्यवस्थापकीय जिल्हा अग्रणीय बँक व्दारा राज्य अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र) लोकमंगल, पुणे,
राज्यस्तरीय फलोत्पादन पीक उत्पादन संघ/ जिल्हा पीक उत्पादन संघ व्दारा
संचालक,(फलोत्पादन), पुणे,
विभागीय कृषी सहसंचालक (सर्व),
प्रकल्प संचालक, आत्मा तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व),
कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
मुख्य वित्त व लेखाधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व),
महालेखापाल महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर (लेखा परिक्षा / लेखा अनुज्ञेयता),
सर्व विधान मंडळ सदस्य व्दारा विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,
माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
नियोजन विभाग / वित्त विभाग / ग्रामविकास विभाग , मंत्रालय , मुंबई ३२,
सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (कृषी), कृषी व पदुम विभाग,मंत्रालय, मुंबई
मा.मंत्री (कृषी/फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
मा. राज्यमंत्री (कृषी/फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
निवड नस्ती.